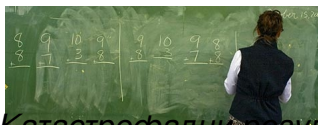


## Наставници највећи кривци за незнање ђака



*Катастрофални резултати српских осмака на међународном испитивању образовних достигнућа представљају аларм који упозорава на то да хитно треба мењати наш образовни систем. Мада стручњаци прецизне узроке овог неуспеха тек истражују, јединствени су у томе да треба по хитном поступку мењати однос деце према школи, а нарочито рад наставника који треба да прекину са традицијом и почну да преносе знања применљива у практичном животу.*

Недавни резултати тестирања Трендова у међународном испитивању образовних достигнућа из математике и природних наука (ТИМСС) из 2007. показују да су српски ђаци међу 425.000 вршњака из 59 земаља освојили ниско 20. место, односно осмо испод просека!

Доказ да наше основно образовање није довољно ефикасно јесте податак да петина осмака нема ни најниже знање из математике (17 одсто) и природних наука (19 одсто). Слободанка Гашић-Павишић, директорка Института за педагошка истраживања који је обелоданио резултате, каже за „Блиц” да проналажење узрока лоших резултата тек предстоји, али да је највероватније реч о слабијем квалитету наставе или рада наставника.

- За квалитетну наставу треба имати одређени прибор, микроскоп, хемикалије за огледе и друго, а то наше школе немају довољно. Показало се да ђаци врло мало раде самостално. Питање је колико су и наставници методички припремљени за наставу - каже она.

Нека истраживања показују да наставницима недостају методичка знања, да се мање усавршавају од колега из иностранства, а држе предавања класичног типа. На часовима се ретко изводе експерименти и истраживања из биологије, физике, хемије и географије, а из математике се не тумаче довољно табеле, дијаграми и графикони. Александар Бауцал, доцент психологије Филозофског факултета у Београду упозорава да је најбоља страна нашег образовања оно академско у њему, али да је то и велика слабост.

- Нашим програмима недостаје практично знање. Њих углавном кроје професори са универзитета, који не виде како ће деца то примењивати у животу. Врло је важна способност деце да се у практичном животу ослањају на знање које су стекли у школама - сматра Бауцал.

Због тога се деца са животним проблемима носе на основу здравог разума, а не школског знања.

- Веза између знања и његове примене је најтананија и најважнија ствар коју их треба учити у школи. Што значи да деци остављамо да ураде оно најтеже - упозорава Бауцал. Он подсећа и на то да наставници морају непрестано да се усавршавају и ојачавају вештине да деци што боље објасне оно што предају.

Професор Гашо Кнежевић и бивши министар просвете подсећа да се лошим резултатима осмака потврђује да прича о традиционалним вредностима не пије воду.

- Најбитније је како упаковати оно што се предаје деци. У овом тренутку то је значајније од реформи. Децу треба доводити у ситуацију у коју их живот носи, сервирати им тако да могу да примене знања - каже Кнежевић.

Да се ствари морају мењати потврђује и садашњи министар просвете Жарко Обрадовић који каже да је истраживање важно јер оцењује квалитет знања у Србији.

- Када чујете да смо генерално испод нивоа у другим земљама, поготово у природним наукама, онда је то знак за узбуну, жути картон пред искључење. Морамо да учинимо многе ствари да бисмо систем променили - изјавио је министар приликом објављивања ових резултата. Управо због тога он је најавио промене у образовном систему Србије, рекавши да оне не морају свима да се допадну.

Испод просека у знању чињеница из математике

Ђаци из Србије бољи су једино од ђака из Босне и Херцеговине, Турске, Румуније и Грузије, али су испод просека у знању чињеница из математике и закључивању, док су у пракси просечни. Девојнице из Србије показале су боље резултате из алгебре и то 510 поена, а дечаци 491 поен. У биологији и хемији оне су такође боље од дечака, али у физици и географији нема разлика. Истраживање је показало да боље резултате остварују деца образованијих родитеља и да њих 77 одсто има кућни рачунар, што је изнад међународног просека. Показало се и да су наши ђаци на петом месту по осећању безбедности у школи.

Мало времена за експерименте

На питање да ли изводе експеримент из физике, ученици су одговорили да девет одсто времена на часовима за то користе, а наставници кажу - 23 одсто. У Мађарској се на експерименте потроши 57 одсто времена на часовима, у Словенији 49, Румунији 46, док је међународни просек 45 одсто. За огледе из хемије српски ђаци кажу да потроше шест одсто времена, а наставници кажу да је то 31 одсто часа. У Мађарској се потроши 61 одсто времена за експеримент на часу хемије, а у Словенији 62 одсто и ђаци из обе земље имају боље резултате него у Србији.